

INSTRUKS FOR Pleje af borgere med COVID-19

<u>Gældende for:</u> Center for Sundhed og Seniorliv (CSS) og evt. andre enheder i Furesø Kommune	<u>Målgruppe:</u> Personale på plejecentre, hjemmepleje, sygepleje, rehabilitering, døgninstitutioner m.fl.	<u>Udarbejdet af:</u> Udviklingskonsulent Charlotte Larsen, Sundheds- og Seniorsekretariatet
<u>Godkendt af:</u> Den sundhedsfaglige corona-arbejdsgruppe	<u>Gældende fra dato:</u> 13. marts 2020	<u>Dato for næste revision:</u> April 2021

Formål	<p>Formålet er at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spredning af COVID-19 forårsaget af coronavirus (SARS-CoV-2) forebygges • hygiejniske forholdsregler håndteres korrekt af alle involverede medarbejdere • borgere og medarbejdere oplever at pleje og smitteforebyggelse håndteres professionelt
Definition	<p>COVID-19 kan vise sig ved alt fra milde symptomer på øvre luftvejsinfektioner til svære nedre luftvejsinfektioner. Typiske symptomer er feber, hoste, ondt i halsen, hovedpine, muskelømhed og åndenød. Sygdommen kan udvikle sig til acute respiratory distress syndrome (ARDS), sepsis (blodforgiftning) og multiorgansvigt med dødelig udgang.</p> <p>Der er beskrevet øget risiko for alvorlige sygdomsforløb hos ældre mennesker, immunsupprimerede og mennesker med kroniske sygdomme herunder hjerte-kar sygdom.</p> <p>Inkubationstiden for COVID-19 (der er forårsaget af SARS-CoV-2) er mellem 2 og 12 dage med en median tid omkring 5-7 dage. SARS-CoV-2 smitter ved <u>dråbesmitte og kontaktsmitte</u> (håndtryk, via genstande m.v.) ligesom andre humane coronavirus. Det antages, at personer med mange eller kraftige symptomer smitter mere, end personer med få eller ingen symptomer, på grund af større virusmængde samt mere slimproduktion, hoste og nys. Der er ikke påvist smitte fra mor til foster under graviditet.</p> <p>Virus er følsomt over for desinfektion med ethanol (sprit).</p>
Fremgangsmåde	<p><u>Mistanke om smitte</u></p> <p>Ved mistanke om COVID-19 kontaktes borgerens egen læge/lægevagten telefonisk mhp. at få afklaret, om borgeren skal undersøges.</p> <p><u>Hurtig iværksættelse</u> af hygiejniske forholdsregler, brug af værnemidler og korrekt tilrettelæggelse af arbejdsopgaver, er en forudsætning for at hindre, at virus spredes til flere borgere og blandt kollegaer.</p> <p>Der skal altid informeres tydeligt videre til kollegaer/ledelsen, at der er et</p>

(muligt) tilfælde af COVID-19.

Der anvendes kun værnemidler, som beskrevet nedenfor, hvis borgeren fx hoster, nyser eller kaster op.

Beskyttelse af medarbejdere og raske borgere

Ved behov for direkte håndtering af smittede borgere, bør personalet bære smittebeskyttelsesudstyr.

Håndhygiejne

Før og efter kontakt med patienten udføres håndhygiejne med alkoholbaseret hånddesinfektionsmiddel. Såfremt hænderne er synligt forurenedede eller fugtige udføres håndvask med sæbe før hånddesinfektion.

Der udføres altid håndvask (min. 15 sek.) efterfulgt af hånddesinfektion (min. 30 sek.) efter enhver direkte kontakt med borgeren eller kontaktflader.

Brug af handsker og engangskittel

Det er vigtigt, at der anvendes værnemidler for at undgå smittespredning. Ved tilfælde af COVID-19 skal der anvendes engangshandsker og væskeafvisende overtrækskittel, som dækker arbejdsdragten og slutter til ved håndled.

Engangshandsker og overtrækskittel anvendes altid ved:

- Al direkte kontakt med borgeren fx pleje og behandling
- Berøring med borgerens udstyr
- Berøring af borgerens inventar
- Berøring med borgerens vasketøj
- Ved rengøringsopgaver

Brug af maske og beskyttelsesbriller

Maske og beskyttelsesbriller/visir anvendes for at beskytte medarbejderen mod stænk og sprøjt, når der udføres patient-/borgerpleje.

Når man anvender maske for at undgå smitte via stænk og sprøjt fra patienten/borgeren, bør man også anvende beskyttelsesbriller eller visir. Det er ikke hensigtsmæssigt at beskytte næse og mund med en maske ved risiko for sprøjt til ansigtets slimhinder uden også at beskytte øjnene.

Masken bør kun anvendes i specifikke situationer. Ved risiko for stænk og sprøjt fx ved hoste og nys, skal der anvendes maske og beskyttelsesbriller/visir. Efter brug, eller senest når rummet forlades, tages masken af og kasseres. Udfør håndhygiejne umiddelbart efter, at masken er taget af.

Flergangsbeskyttelsesbriller rengøres efter brug. Engangsbeskyttelsesbriller og visir kasseres.

Placering af værnemidler

I hjemmeplejen medbringes værnemidler som placeres i entreen hos borger.

På døgninstitutioner kan værnemidlerne opbevares på rullebord udenfor døren til boligen eller umiddelbart indenfor.

Værnemidler påtages altid, når medarbejdere træder ind i borgerens bolig. Husk altid at udføre grundig håndhygiejne inden, der tages handsker og overtrækskittel på – og ved hvert skift af handsker, før alle rene og efter alle urene procedurer.

Særlige forholdsregler for personale

Det tilstræbes, at medarbejdere, der varetager pleje hos smittede borgere, ikke passer andre borgere og ikke håndterer fødevarer i køkkenet.

Som udgangspunkt er alt personale beskyttet ved korrekt anvendelse af værnemidler. Medarbejdere, der er omfattet af Sundhedsstyrelsens definition af, hvem der er i særlig risiko for at blive hårdere ramt ved evt. smitte, skal ikke passe borgere med COVID-19. Det drejer sig om personer med moderat til svær lungesygdom, hjertekarsygdom og forhøjet blodtryk, kræftsygdom og dårligt reguleret sukkersyge. Ud fra et forsigtighedsprincip betragtes også gravide, ammende, personer med astma, lever- eller nyresygdomme samt personer med nedsat immunforsvar som værende i særlig risiko.

Særlige forhold i øvrigt

Plejecentrene/-hjem, rehabiliteringscentret og døgninstitutioner:

- Borgeren skal opholde sig i egen bolig.
- Borgeren skal ikke deltage i fællesspisning eller øvrige fællesarrangementer.
- Borgeren opfordres og støttes til hyppig håndvask og hånddesinficering.
- Der sættes skilt op på ydersiden af døre eller på rullebord med værnemidler med teksten: "Her følges særlige hygiejniske forholdsregler".
- Et rullebord med værnemidler placeres lige uden for stuen/boligen.
- Hvis det er helt nødvendigt med besøg (fx hvis borger bliver terminal) skal pårørende/besøgende følge samme retningslinjer som personalet og kun opholde sig i borgerens bolig under besøget. Det påhviler personalet, at rådgive besøgende om værnemidler.

Rehabiliteringscentret:

- Borgeren skal være på enestue eller på flersengsstue med anden borger, der også er smittet med COVID-19.

Hjemmeplejen:

- Borgeren skal ikke deltage i fællesarrangementer.
- Borgeren opfordres og støttes til hyppig håndvask og hånddesinficering.

Håndtering af tøj og linned

- Urent tøj håndteres så lidt som muligt. Undgå at ryste tøj og linned.

- Linned vaskes ved 80°C. Tøj ved mindst 60°C.
- Tøj der er gennemvædet med udskillelser, lægges direkte i vaskemaskinen eller i plasticpose/gelepose, inden det lægges i vasketøjssekken.
- Forurenede tøj skal altid opbevares og vaskes separat fra ikke-forurenede tøj.
- Ved synlig forurening af dyne og pude, vaskes disse.

Udstyr og hjælpemidler

- Anvend så vidt muligt kun medicinsk udstyr, fx instrumenter til sårpleje eller lignende, og hjælpemidler, der kan rengøres og desinficeres - alternativt anvendes engangsudstyr.
- Opbevar så vidt det er muligt medicinsk udstyr i borgerens egen bolig.
- Medicinsk udstyr og hjælpemidler som genanvendes, skal rengøres og herefter desinficeres med klorprodukt.

Affald

Affald emballeres i plasticpose i borgerens egen bolig. Affaldsposen smides direkte i affaldscontainer. OBS affaldsposen må ikke slæbes hen af gulv på vej mod affaldscontainer.

Rengøring

Særlige hygiejniske forholdsregler i forhold til rengøring er følgende:

- I sygdomsperioden gøres der rent dagligt i berørte boliger og toilet/bad.
- Boligen gøres altid rent som den sidste på dagens program.
- Der rengøres grundigt med almindelige rengøringsmidler.
- Derefter desinficeres med klorholdigt produkt (min. 1.000 ppm).
- Kontaktflader fx håndtag, sengehest, vandhane, toiletsæde, toiletskylleknop, nødkald, kontakter til lys, fjernbetjening samt udstyr på sengebord, skal dagligt desinficeres med klorprodukt i en koncentration på min. 1000ppm, fx Presept (4 tabletter pr. 1 l. vand) eller Klorin (1 del klorin til 9 dele vand) eller klorservietter Wet Wipe fra Mediq.
- Rengøringsudstyr desinficeres efter brug med et klorprodukt.
- De anvendte rengøringsklude sendes til vask og vaskes på min. 80 grader.
- Rengøringspersonale bærer engangskittel og handsker.

Slutrensning ved ophør af særlige hygiejniske forholdsregler:

- Grundig rengøring af kontaktpunkter og aftørring med klorprodukt (se ovenstående eksempel på kontaktpunkter).
- Toiletbørste desinficeres med klor eller kasseres.
- Rengøringsudstyret rengøres og desinficeres herefter med klorprodukt.
- Tæpper og møbler af stof støvsuges.
- Madrasovertræk rengøres og desinficeres. Alternativt støvsuges

	<p>madras og evt. topmadras vaskes.</p> <p>Alternativt kan rummet rengøres med Air Flow – en maskine til desinfektion, der opholder sig på Rehabiliteringscentret. Udlån aftales med Thomas Klifberg Hansen.</p> <p><u>Særlig i forhold til hjemmeplejen og sygeplejen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Visitationen kontaktes og ansøges om ekstra rengøring, så længe der er infektion i hjemmet samt ved slutrengøring. <p><u>Ved sygdom hos personalet</u></p> <p>Personale med symptomer sendes straks hjem og skal være hjemme til de er raske + en ekstra dag.</p> <p>Hvis der er risiko for, at en medarbejder har overført virus til køkkenet, skal køkkenet nulstilles, for at inddæmme evt. smitte (se vejledning i instruks for Norovirus).</p>
<p>Dokumentation</p>	<p>KMD-Nexus</p> <p>Når der er opdaget et tilfælde af COVID-19, dokumenteres det i KMD-Nexus under <i>supplerende stamoplysninger</i> under "bjælken" <i>APV/adgangsforhold/ boligindretning/smittefare</i>, hvor skemaet <i>smittefare</i> tilføjes og følgende udfyldes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risiko for smittefare • Smittefare typer • Evt. bemærkning <p>Desuden oprettes relevante tilstande samt tilhørende relevante indsatser.</p> <p>Når smittefare ikke længere er et relevant problemområde hos borgeren, skal skemaet <i>smittefare</i> afsluttes ved at <i>gemme som inaktiv</i>.</p> <p>Kig ligeledes på, om der er tilstande og indsatser, der skal afsluttes i den forbindelse.</p> <p>Rapporter en utilsigtet hændelse jf. Sundhedslovens regler om indrapportering af nyopståede infektioner.</p>
<p>Ansvarsforhold</p>	<p>Lederne</p> <p>Det er lederens ansvar at introducere og implementere instruksen samt sikre at anbefalingerne efterleves i praksis.</p> <p>Medarbejderen</p> <p>Det er medarbejderens ansvar at gennemlæse og anvende anbefalingerne.</p>
<p>Begrebsafklaring</p>	<p>Tvang</p> <p>Vi har lovhjemmel til at isolere en smittet borger i egen bolig i samarbejde med Furesø Kommune ifølge § 10 i Epidemiloven. Modsætter en beboer sig isolation, kontaktes politiet.</p>

	<p>Tavshedspligt</p> <p>Oplysning om smitte med COVID-19 hos en konkret borger er en personlig helbredsoplysning, som er omfattet af reglerne om tavshedspligt.</p> <p>Dråbesmitte</p> <p>Dråbesmitte sker via spredning af aerosoler, som er dråber af forskellige størrelser. Aerosoler dannes ved hoste, nys eller tale samt ved opkastning. Forekommer også i tilfælde af sprøjt/stænk med fx afføring, blod eller urin.</p> <p>De store dråber (dvs. over 100 µm) kan ikke holde sig svævende i mere end 1-3 sekunder. For at blive ramt af disse dråber skal man derfor være tæt på smittesprederen, ca. 1 m eller inden for en arms længde. Store dråber kan ramme slimhinderne i ansigtet, fx øjne. Store dråber, der inhaleres, når almindeligvis ikke ned i lungerne, men sætter sig i slimhinden i næse eller øvre luftveje. Lander dråberne på genstande, fx borde eller udstyr, kan de give anledning til indirekte kontaktsmitte, hvis de ikke fjernes. Dråberne kan højst "overleve" 48 timer på møbler etc. Mikroorganismer, der smitter på denne måde, kan fx være mykobakterier samt en lang række virus, som fx RS-virus, forkølelsesvirus, influenzavirus og norovirus.</p>
<p>Bilag og links</p>	
<p>Referencer</p>	<p>Sundhedsstyrelsens retningslinjer for håndtering af COVID-19 (per 12. marts 2020)</p> <p>Nationale infektionshygiejniske retningslinjer, Statens Seruminstitut, 1. udg. 2017</p> <p>Sundhedsstyrelsens hjemmeside vedr. coronasmitte</p>